

Universitätsbibliothek Paderborn

**Vita P. Camilli De Lellis Fvndatoris Religionis Clericorvm
Regvlarivm Infirmis Ministrantivm**

Cicatelli, Sanzio

Antverpiæ

Cap. VI. Camilli charitas erga omnes alios pauperes, mendicos, carcere inclusos, orphanos, viduas, pupillos, quin & erga ipsa animalia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37267

C A P V T V I.

Camilli charitas erga omnes alios pauperes,
mendicos, carcere inclusos, orphanos,
viduas, pupillos, quin & erga ipsa
animalia.

Tanta erat Camilli & tam latè patens
charitas, ut non modò infirmos & mo-
ribundos, sed etiam generatim quoscumque
alios pauperes & miserabiles, insigni suæ pie-
tatis ac benevolentiaz sinu complectetur.
Hinc plerumque cùm terrâ iter ageret, sole-
bat omnibus qui occurserent pauperibus sti-
pem dare. Quam in rem socio mandabat, ut
facculum panum ab ephippio suspenderet. Si
quem ergo pauperē peregrinum, infirmum,
aut hospitio egentem in via offenderet, sta-
tim illi equum & diuersorum procurabat:
deinde manè pecuniam hospiti (ut quondam
ille Samaritanus) qui eius curam haberet, re-
linquebat. Si item quempiam, vel Sacerdo-
tem vel Religiosum (quorum erat semper
obseruantissimus) per iter reperiret, quamvis
infirmi non essent, ipse tamen interdum ex
equo descendens, aut aliquos è suis descen-
dere imperans, illos iubebat ascendere, aut si
ipsi forte repugnarent, eos sancta quadam

X vio-

322 VITÆ P. CAMILLI DE LELLIS
violentia adurgebat, partim precando, par-
tim mandando, ut vel in virtute saltem obe-
dientiae oblatam admitterent charitatem.
Accidit vero nonnumquam eorum aliquos
tam imprudenter & inconsideratè eius abuti
humanitate, ut præeuntes duobus tribusve
milliaribus illum post se desererent, sequente
interim pedibus bono Patre per loca lutosa
& montosa cum non mediocri suo incom-
modo, propter vlcus tibiæ. Cum vero mari-
ter in triremibus ageret, ut plurimum scire
auebat, num qui in illis essent infirmi, quos &
visitabat, aut à socio visitandos curabat, qui-
busque omnia prouideri necessaria iubebat,
licet Turcae aut infideles essent, immo &
suum ipsius viaticum non raro illis dispensa-
bat. Quibusdam illorum miserorum ad tri-
mes condemnatorum, dicentibus se esse Sa-
cerdotes, ac libenter diuinum Officium non
numquam recitaturos, si vel Breuiarij vel
conspicillorum suppeteret sibi copia, ipse
quam primùm alicubi ad terram appulisset,
haec eis coëmebat. Sed illis alia quam dice-
rent cogitantibus, & Breuiaria sua non mul-
to posteà diuidentibus, ipse re ad se delata,
denuò iubebat alia ipsis comparari, & illis
tradi, non valens neque volens inducere in
animum, eos dolo malo id facere, sed sola fa-
me aliave necessitate compulso. Sæpè cum

non-

nonnulli propter aliquam culpam fustuarum passuri essent, ipse intercedens medius adeo preces precibus aggerabat, ut denique veniam illis impetraret. Confitebatur porro Sacerdoti non infrequenter (& socium quoque ut idem confiteretur, commonebat) quod scilicet cum crudelibus quibusdam remigum Praefectis (qui pauperes Religiosos ad tritemes damnatos fustibus absque causa exciperent) sermones miscuisset, nempe perculsus metu excommunicationis, quam agentes cum talibus solent incurrere: propter quem conscientiae scrupulum saepissime etiam cum iis loqui refugiebat. Confesso autem itinere, in more habebat iisdem pauperibus stipem aliquam impertiri, nec raro ad eos mittebat e superiectile domestica calceos, indusia, femoralia, aliaque eiusmodi vestimenta, quae illi ab ipso efflagitauerant. Iis vero mendicis qui ad portam domus accedebant, certum iubebat dari numerum panum, atque etiam totum iusculum quod domi supererat, quam stipem suis ipse manibus saepenumero distribuebat. Genuæ cum ad eum delatum esset, domus Praefectum statuisse, ut panis ad portam amplius non daretur, non mediocriter indignatus, eumdem Praefectum satis asperè increpuit, dicens: *Quid an vos fortè istas effodistis, & labore vestro*

X 2 vestro

324 VITÆ P. CAMILLI DE LELLIS
vestro conquisisti eleemosynas? At qui ego vobis dico, si vos pauperibus non beneficeritis, neque Deus benefaciet vobis, & in illa mortis vestra hora eadem mensurâ vobis remetetur, qua his pauperibus mensi fueritis. Est autem in eadem ipsa domo crebris obseruatum experimentis, tum abundanter res prouenisse, cum eleemosyna ad portam daretur; non venisse, cum non daretur. Solebat ergo ad id propositum dicere: *Confide in Deo pusilli-
mis, & mitte panem tuum super aquas trans-
euntes praesentis vita, & post non multa tem-
pora inuenies illum in mari vita eterna.* Cum pauperem quempiam errabundum lacerumque per viam offenderet, idemtideum illum inuitans ac post se trahens, tandem domum usque deducebat: ubi veteribus indumentis donatum, aut iis quæ habebat lotis ac refartis, laetitia & consolatione plenum remittebat. Adeò vir mitis ac misericors sufferre non poterat, pauperum nudam carnem oculis patientem intueri. Frequenter diebus Festis ad inopes carcere conclusos manticas panibus plenas mittebat: aliis autem diebus etiam ad eos tondendos, aliaque similia charitatis opera itidem allegabat. Si forte in quapiam domo ciuitatis viduam aliquam, aut alios pauperes orphanos in magna esse rerum necessitate intelligeret, confessim omne genus chan-

charitatis illò deferri procurabat. Aliquando Romæ acciti nostri ad opitulandum cui-dam homini moribundo, inuenerunt in vno eodemque lecto ægrotantes, maritum, coniu-gem, & paruam filiolam, tanta omnes miseria atque paupertate pressos, ut iam triduum ieiuni persisterent. Quod admirati Patres, sciscitati sunt, quonam pacto vitam illo tri-duo sustentassent; tum mulier lacrymabun-da, & præ debilitate vix loqui valens, ita re-spondit: *Patres mei, quamuis eò redacta sim erumnarum, quò videtis, & præter ossa & pel-lem vix mihi quidquam sit super, tamen ad maritum meum in vita conseruandum toto hoc triduo, lac illi è mamillis meis in os expressi, sed in presenti amplius non possum, & hæc di-cens, mammas ostendebat iam lacte vacuas, & planè exsuccas.* Qua re intellecta, statim Camillus eosdem Patres redire, vnde vene-rant, iussit, & secum deportare panem recen-tem, oua, ius gallinaceum, pecuniam, vinum, ligna, carbones; tamque diu illis continuari hæc subsidia voluit, donec tota hæc pauper-ula familia reuixit, & seruata est. Consue-verat etiam illum Dauidis versiculum idem-tidem iterare: *Beatus vir, qui intelligit super egenum & pauperem: in die mala liberabit eum Dominus;* intelligendo per illam diem malam, horam mortis. Vsurpabat item fre-

326 VITÆ P. CAMILLI DE LELLIS
quenter in suis colloquiis ista alia sancti Iaco-
bi verba: *Hac est vera Religio, visitare pupil-
los & orphanos, & custodire se immaculatum
ab hoc sæculo.* Denique cor illi erat tantæ er-
ga indigos pietatis, ut dicere esset solitus: cùm
pauperes in mundo non reperirentur, oport-
tere homines ad eos inuestigandos, & de sub-
terra eruendos, benè illis faciendi, & miseri-
cordiam exhibendi gratiâ, sese impendere.
Sed quid de hominibus dico? quandoqui-
dem & simplicium atque innocuorum ani-
malium quadam velut miseratione tangere-
tur. Quodam tempore dum peteret Sam-
nium, offendit in via paruulum agnellum
modò natum, qui, vpilionibus huius novi
partus ignaris, in quadam fossa iacebat dere-
lictus. Igitur Camillus eius auditō balatu, &
innocentis Agnelli Iesu memor, ex equo de-
silit, in manus accipit, sinu souet, eumque
recalefaciens benignè habet, donec pastores
assecutus ipsis dedit. Aliàs Romæ, cùm un-
gues cuidam antiquæ feli domesticæ resepti
essent (coquis videlicet nescio quid damni ab
ea illatum in culina incusantibus) ipse de-
fluentem è pedibus cruentem intuens, ex
quodam benignitatis affectu adhiberi medi-
camen voluit, adeoque rescire studuit, ec-
quisnam eius auctor facinoris extitisset: sed
sciri numquam potuit. Idem aliquando

animaduertens, vnum è Patribus ex morbo conualecentem ad solis radios bacillo formicas mactantem, serio admonuit, ne mactaret, opus enim Dei esse: cui cùm respondisset Pater, multis non esse charum hoc animal, utpote proprietarium, atque æstate in hiemem sollicitum ac prouidum: Atqui propter hoc, inquit Camillus, mactari non debet; cùm exemplum nobis præbeat, uti & Sapiens dicit, prouidenda nobis esse bona opera in hac vita, ut reperiamus in altera, præsertim cùm nobis frigidissima mortis hiems superincumbat. Ita ipse ab ipsis usque formicis bonorum ac sanctorum operum addiscebat colligebatque disciplinam.

C A P V T V I I .

Quo amore Camillus sanctam Paupertatem prosecutus fit.

Ita Camillus sanctam paupertatem adamauit, vt pluris eam æstimaret, magisque illa delectaretur, quām soleant homines auañi multis, quas acquisuerint, diuitiis. Hinc vilibus uteretur plerumque vestibus, nec curabat si aut veteres essent aut resartæ, ac sæpenumerò dicere solitus erat: *Panniculi super panniculos; nec enim pulchra vestis, sed bona*

X 4 opera